

Compás d'espera

Res més que un compás d'espera és l'actual situació. La premsa d'opinió ha emmudit. No més jüdiquen amb desembraç els darrers successos els periòdics de la situació i els qui els hi fan el joc apparent cert desengany o desilusió.

Els demés, callen. Entre aquests s'hi compta «La Veu de Catalunya» que en lloc preferent porta publicats dos articles justificant el seu silenci. Heu's-aquí el segon dels susdits articles aparegut en l'edició d'ahir del portaveu de la Lliga Regionalista.

NO ES HORA...

Cessat l'intent de revolució, acabats els trets de «brownings» que venien dels sostre-morts, diluïda la nova pau en els aires que percutiren les descàrregues i les canonades, vetaqui que encara no ens lieu de parlar. Cohibits, els nostres pensaments s'aturer. No fóra pas cumplir amb nostre viril deure polític de jutici ponderat, assenyat i complet, el que murmuréssim unes quantes frases balades de la penumbra de nostres llibertats mediaticades.

Pero adhuc hi ha una elegància en aquest gest. Que passin primer, les frases estereotipades, els compliments buits, les miopies egoistes; i fins i tot les aigües téboles de la suspicacia, les preses de l'insult, els agoseraments de les malalties morals.

Per nosaltres, no és hora encara. Nosaltres, quan judicarem, hauríem de complir un gran deure patriòtic. Necessitem parlar amb una imparcialitat i una equanimitat absolutes, amb plena esportunitat. Molts bruiximents haurán callat aleshores. Perquè no hi ha res que duri tan poc com les exasperacions o els engallaments de la feblesa, com les invencions i les confusions del despit.

Les Alcaldies de R.O.

Ha passat la nuvolada i, poc a poc, va serenar-se l'horitzó. Pero continuem, repetí-m'ho una vegada més, allí ont erem. Els anhelos de renovament són tant intensament sentits com abans de escalar la darrera tempesta. El plet dels Municipis, la necessitat de renovar la veila política centralista, tota aquesta pugna trascendental iniciada i sostinguda pels parlamentaris continua latent, viva.

Alguns diaris qui sab amb quins fins! havien llençat a volar la notícia de que la Lliga Regionalista havia claudicat, deixant que l'Alcaldia de Barcelona fos ocupada pel senyor Bartrina, persona grata—deien—als regionalistes. No és cert. La Lliga continua en son lloc de honor. El senyor Durán i Ventosa, alcalde accidental de Barcelona i cap del grup regionalista d'aquell Ajuntament, ho ha desmentit ben rodona.

«En quant —afegí— a l'actitud que adoptaria la minoria regionalista enfront d'un nomenament d'alcalde de reial ordre, puc assegurar que dita minoria no romprà amb ses decisions el criteri d'unitat de conducta acordat entre totes les fraccions polítiques del Consistori.»

No podia ésser d'altra manera. Ara més que mai deu fer-se efectiva aquesta salvadora pugna. No hem vist aquests dies la preferència del Govern en perseguir als homes d'oposició que ocupen càrrecs públics?

Concretant el plet a nostra ciutat hem de repetir lo que ja portem dit: tot està

com estava. Al menys per lo que's refereix als nostres amics regidors.

Cada dia que passa es fa més evident la necessitat de lluitar fins a la fi. La conducta del senyor Sardà és un acusat per a continuar la creuada amb més energia que mai. Hi haurà qui deserti en aquest noble combat?

Per més que l'alcalde de R. O. hagi fet caure els nomenaments per a cubrir les vagants produïdes per les cinc cessanties que ha firmat darrerament en altres tants coneixuts possibilistes; per més que se susurra que a la sessió que aquesta nit celebrarà l'Ajuntament se produiran noves cessanties, aprofitant la no assistència a la sessió de la majoria consistorial; per més que s'affirmi que aquestes vagants seran també cobertes per possibilistes; per més que, en fi, circulin pel carrer certes versions, nosaltres volem creure que son habilitats del senyor Sardà per a rompre el cercle de ferro que l'ofega. Qui pot desertar en aquests moments de prova? Tenim en molt a estima la nostra dignitat per a posar en entredit la agena.

Al senyor Sardà se li ha de fer, aramés que mai, impossible la vida consistorial. Al senyor Sardà, que sobre burlar-se dels sentiments de tot un poble, ha comés la bojeria de fer-lo atropellar, se l'ha de fer dimítir.

Que tots compleixin amb el seu deure, els regidors en la seva esfera d'accio i el poble apoyant als seus representants, i el Sr. Sardà, no tindrà més remei que dimítir el càrrec d'alcalde, que ocupa contra la voluntat de la ciutat tota.

No estigué pres l'Unamuno

Entre les infinites insidies de tota mena que han circulat aquests dies present amb facilitat en l'estúpica ambient ha figurat la suposada detenció de l'Unamuno.

Doncs no, el savi catedràtic no ha estat molestat ni per les autoritats, ni per les piadoses indicacions de la premsa.

En una carta que dirigeix a un periòdic diu ço que segueix:

«Ni me he ausentado de Salamanca ni he dejado de salir un solo día a la calle y de recorrer los sitios más públicos; pero no le digo a usted que rechace o no el infundio, porque me tiene sin cuidado que me crean o no detenido. Estoy hecho a sufrir atropellos gubernamentales sin que se me dé las razones de ellos, y mi reputación no depende de medidas de gobierno.»

«Se me ocurre, además, decirle, mi querido amigo—y esto si que le rogaría que hiciese público para que llegue a conocimiento del ministro de la Gobernación—, que en apoyo de mi triste creencia de que la soberana frivolidad reinante en España volverá a sus viejos y malos cauces está el hecho de que pocos días antes de estallar la tormenta social, que aun los menos agoreros veían venir, había ministeriales que creían en el próximo decreto de disolución de Cortes, con el consiguiente período de infecto encasillamiento gubernamental de los profesionales del bandejaje político. Y en prueba de ello, uno, por lo menos, de los diputados provinciales citadinos de esta provincia recibió recado del gobernador para que le pusiese la lista de los que han de ser nombrados jueces municipales, como si no hubiese una ley que regulara su nombramiento.»

«En quant —afegí— a l'actitud que adoptaria la minoria regionalista enfront d'un nomenament d'alcalde de reial ordre, puc assegurar que dita minoria no romprà amb ses decisions el criteri d'unitat de conducta acordat entre totes les fraccions polítiques del Consistori.»

No podia ésser d'altra manera. Ara

més que mai deu fer-se efectiva aquesta salvadora pugna. No hem vist aquests

dies la preferència del Govern en perseguir als homes d'oposició que ocupen càrrecs públics?

Aquest nombre de FOMENT ha passat per la censura

La guerra submarina

El dany considerable que els submarins causen a les potències de la Entente és evident. Pero lo que més interessa és saber fins a quin punt alcanya aquest dany. Pot arribar fins al punt de que decideixi la guerra? Els alemanys diuen que sí. Els aliats afirmen lo contrari. Lo cert és que els mesos passen, i la fi de la guerra no sembla pròxima.

En aquesta qüestió són de gran interès les xifres precisas que en son darrer discurs davant la Cambra dels Comuns ha donat Lloyd George. Heu's-aquí un resum de les seves manifestacions:

«Per lo que's refereix al tonelatge, els alemanys, per raons clares, s'han apressat a publicar xifres i declaracions sobre l'obra destructora de sos submarins. Alemanya havia dit en el mes de març últim que la Gran Bretanya, per efecte de les operacions dels submarins, seria posada fora de combat.

«No veig cap inconvenient en donar les xifres de nostres pèrdues en tonelatge. Quan Alemanya decidí enfonsar indistintament tots els nostres vaixells, nostres pèrdues augmentaren enormement i, cap a últims d'abril, havíem perdut en un sol mes 560.000 tonelades.

«Els alemanys pretén que hem perdut de 400.000 a 500.000 tonelades net per mes. Això és fals. Mercès a l'activitat de nostre Almirallat, en juliol perdem solament 320.000 tonelades brut, i en el mes actual perdrem menys que en l'anterior.

«Nostres pèrdues en tonelatge net, durant els últims sis mesos, han sigut inferiors a 250.000 tonelades mensuals. Si els últims dies d'agost mantenem la mateixa proporció de pèrdues que la primera quinzena, nostres pèrdues en tonelatge net en els mesos de juliol i agost hauràn sigut a raó de 175.000 tonelades per mes.

«En 1915, els astillers anglesos construïren 688.000 tonelades; en 1916, solament 538.000. En el primer semestre de l'any actual, el tonelatge construït ha arribat a 424.000 tonelades però en el segon semestre serà de 1.420.000, o siga un tot de 1.944.000 durant l'any. No parlo més que del tonelatge mercant, i deu tindres en compte que estem en el quart any de guerra.

«Crec que nostres pèrdues en tonelatge anirà disminuint, mentre que nostres construccions augmentaran.

«Malgrat tot, no tenim un tonelatge suficient per a totes nostres necessitats. Necessitem més barcos. Per això és indispensable que, no sols nosaltres, sinó també els Estats Units, construïm més vaixells. No dubto de que ho farán, ni de que tindrem un tonelatge suficient per a tot l'any 1918 i, si és necessari, per a l'any 1919.»

Informació

Nostre excelent amic, En Josep Simó i Bofarull, en sa curta gestió d'Alcalde cuidà especialment del cumpliment de les O. M. en tot quant se refereix a policia urbana, estimulant el zel dels agents de la seva autoritat per a que no tolerassin abusos i mancaments contra l'higiene i salubritat públiques i el decorum extern de la ciutat.

Doncs bé, llur substitut, ha deixat completamente abandonades aquelles atencions, tolerant que els seus agents no cuïdin ni poc ni molt de les mateixes. Així es pot avui impunemente carregar dos gros

sos carros de fems en plena arraval alt de Jesús, a les 10 del matí, i així anar seguint amb tota mena de transgressions, sense que mai es vegi a un municipal ni cap altre agent de l'Alcaldia, que vetlli pel cumpliment de les O. M. Segurament que creurán aquests senyors —i no airiran del tot malament— que si se'ls conserva en el càrrec, no és precisament perquè cumplen o no amb els deures del mateix, sinó perquè son de la colla política del senyor Sardà.

Magnífic pervindre li espera a Reus si ha de seguir regit i governat per l'actual alcalde de R. O.!

L'esposa de nostre volgut amic En Ramón Guardans, ha desllibrat amb tota felicitat una xamosa i robusta nena. Nostra enhorabona als pares de la recent nascuda.

Comunicuen de Lleida que ans d'anit foren posats en llibertat alguns dels emprisonats amb motiu de la passada vaga, figurant-hi el conseller de la Mancomunitat senyor Pereña i els individus de la Directiva de la Joventut Republicana.

Aquesta nit, a dos quarts de deu, l'Ajuntament deu celebrar la sessió ordinaria que correspon a la present setmana.

El dia primer de setembre s'obrirà a la Escola de Funcionaris (carrer del Bisbe, Palau de la Generalitat Catalana), la matrícula oficial per als que desitgin cursar les ensenyances que s'hi donen. Hores: de deu a dos quarts d'una del matí, tots els dies feiners.

S'ha sol·licitat en el govern civil la inscripció de 240 pertinences mèniques de lignit, del terme de Ribarroja.

Per la Direcció general s'ha disposat que's retorne l'instància presentada per varis veïns i obrers d'aquesta ciutat sol·licitant la construcció d'aceres en un trajecte de la carretera d'Alcolea del Pin a Tarragona, per no poguer travar-se interí no s'ajusti a lo previnut en la R. O. de 5 de juny últim.

Amb un escullit programa avui se celebraran a la Sala Reus extraordinaries sessions de cine.

Han reanusat sa publicació la majoria de diaris de Barcelona. «El Poble Català» ho feu ahir. Tant sols segueix terrompuda la de «La Lucha», «El Progreso» i «Solidaridad Obrera».

Rectificant la notícia que circulà de que la genial Francesca Bertini es retirava de l'escena, s'assegura que aquesta notable actriu està ultimant un contracte amb una casa nord-americana per a impressionar algunes pel·lícules a principis d'hivern.

La Companyia dels ferrocarrils de M. S. i A. ha restablert el servei de gran i petita velocitat com abans d'estallar la vaga.

El proper diumenge, dia 26 de l'actual, a la una de la tarda, tindrà lloc la clausura de la notable Exposició monogràfica de la lluita contra les mosques que sots el patronatge de la Mancomunitat de Catalunya i del nostre Ajuntament ha instal·lat l'Agrupació Excursionista en la sala de l'ex-Audiència.

Dita Exposició que té gran importància ha sigut molt visitada.

El Tribunal de preses de la República francesa ha anunciat que els interessats en les mercaderies apressades a bord del vapor «Tiber», deurán presentar les observacions abans del 10 d'octubre.

En un cliqué obtingut el 18 del corrent pel director de l'Observatori Fabra, don Josep Comas Solà, s'hi trobà el planeta «Hispania», descobert pel citat senyor en el març de 1915.

Des d'aquesta data no s'havia tornat a veure. El 16 del pròxim octubre el planeta estarà en oposició amb el sol.

Un comerciant francès que's dirigeix ans d'anit a València, donà coneixement de que a l'Estació de Sant Vicenç li havia sustret una cartera conteniint un xec de 95.000 pessetes i altre de 105.000, a més de 400 pessetes en bitllets del Banc d'Espanya.

Els xecs estaven extesos al seu favor contra el Crédit Lyonnais de Barcelona, on se telegrafia.

L'agent recaudador de Contribucions d'aquest partit anuncia que el segon període de cobrança dels rebuts del tercer trimestre de l'any actual tindrà lloc del 26 al 31 del corrent.

Transcorregut aquest segon plaç els morosos incurriran en el primer grau de premi.

També anuncia que el dia 31 acaba l'última pròrroga per a l'adquisició voluntaria de les cèdules personals.

La Papelera Espanola comunica que el vapor suec «Varl», fletat per ella i que sortí a fins de juliol de Gotemburg conduint 1.600 tonelades de pasta química, ha sigut torpedejat en les costes septentrionals d'Escòcia, perdent-se el vaixell i el carregament i salvant-se la tripulació.

El fet que's consigna en la nota anterior, ve a agreujar la situació difícil des que atravessa la premsa espanyola des de que comença a escassejar el paper.

Pel ministèri de la Guerra se declara reglamentari per l'arma de cavalleria el mosquetó model 1916, amb el matxet-baioneta 1913.

El Jutjat d'aquest partit cita a les persones que resultin ésser duenys de uns sacs buits sustrets en distintes ocasions i en els mesos de febrer i març d'últims, de varius carros que's trobaven pàrties en els carrers de Sant Joan, Rosell, alt de Sant Pere, plaça de Catalunya i plaça del Baluard.

Secció Oficial

Registre Civil

INSCRIPCIONS DEL DIA 22 D'AGOST 1917

NAIXEMENTS

Lluís Fort Ferré. — Teresa Cavallé Mateu. — Teresa Guardans Vallés.

DEFUNCIONS

Tractament de la **sifilis** per l'aplicació indolora del
606

diagnòstic de dita enfermetat per l'anàlisi de la sang (Dr. Wassermann)

Dr. A. FRIAS.—Arraval baix de Jesús, núm. 33.—CONSULTA DE 3 A 4

Companyia del Gramófon

SOCIETAT
ANÒNIMA
ESPAÑOLA

Èxit colosal dels célebres artistes

TITTA RUFO I CARUSSO

en discs marca GRAMÓFONO

De venda: R. PERPIÑÁ

Carrer Major, 22
Despatx: 24, pral. - REUS

Dipòsit de Relotgeria. - Relotges de batxeca i Desperadors des de 2'90 pessetes.

Gran Hotel de Londres

HOTEL DE PRIMER ORDRE

Habitacions amb telèfon urbà i interurbà :: Habitacions amb bany, datzes i telèfon

Per a poguer comprar genres de bona qualitat, a preus infins, ha quedat demostrat, que no hi ha com als Magatzems Gisbert, establets a la plaça de la Constitució, i on, malgrat tot, continuan venent les camises interiors de calitat immillorable a 60 céntims, camises percal, classe superior a 3 pessetes. Brusètes per a senyora, de totes mides, des de 1'50 pessetes, colls piqué calitat la millor que's fabrica a 40 céntims un, corbates de seda color des de 25 céntims. Ademés poden comprarse a preus baratíssims: punys, mitjes, mitjons (negres solitàs), traços de bany, pantalons, americanes, ermitilles, devantal, calcotets, refajos, i molts altres articles, difícils d'enumerar però que visitant tants importants Magatzems un se'n pot fer càrec.

Gran ganga! Sabó de Pacreditada perfumeria «Floralia» a ral pastilla.

El Mercantil Valenciano

Se troba de venda en el kioski de periódics de Filles d'Emili Bolart, plaça de la Constitució.

VENDA

Se vendrà en bones condicions una llibreria i tenda de periódics situada en un punt cèntric d'aquesta ciutat.

Informarán en aquesta impremta.

Banc de Reus de Descomptes i Préstams

Negociem tots els cupons venciment corrent. Cuidem del cobro del dividendo del Banc de Barcelona.

Pintura preparada, assortit complet de colors: pots de 1 i mig Kg.

GAIETA CAVALLE, S. en C.
Antiga Casa Coder, Plaça de la Constitució. — REUS

BAR AMERICANO
ESMERAT SERVEI
La sens rival Horchata Valenciana
EXQUISIT CAFE PAMPA

Gel sà LA JOAQUINA
DIPÓSIT A REUS: ROMÀN MARIÓN, Plaça Catalunya, 7.

APPRENTANT
Se'n necessita un en la Drogueria de Armengol Mariné, plaça de Prim.

La Publicidad
Per a la venda i suscripció al kiosko BOLART, plaça de la Constitució.

Gran Servei de Carruatges
De Mont-roig a Reus i viceversa

SORTIDES
MONTROIG - REUS
5 i mitja 7
9 i mitja 8 i mitja
12 i mitja 15 i mitja
17 i mitja 17 i mitja

PUNTS DE PARADA:
A Mont-roig, Casa Sabaté.
A Reus, Carrer de Sant Joan, Guarnicioneria del Baldrich.

Sidral TEIXIDÓ

NOM PATENTAT
PREMIAT AMB MEDALLA D'OR

¿Voleu apagar la sed?

¿Voleu menjar a gust?

¿Voleu digerir bé?

PRENEU SIDRAL "TEIXIDÓ"

REFRESCANT, APERITIU I DIGESTIU

El SIDRAL TEIXIDÓ és indispensable als estiuencs, excursionistes i caçadors perquè evita les infecions purificant l'aigua.

Exigiu-lo en els Cafès, Bars i Droggeries.

Jne representant a Reus: D. GAIETA VIRGILI, Plaça de Prim, núm. 3
BAR ESOUELLA

AVÍS IMPORTANT. Com sigui que el merescut èxit alcancat pel Sidral TEIXIDÓ ha fet sorgir explotadors que expendeixen un granulat similar enganyant així al públic, se recomana als consumidors que no's deixin sorprendre en la seva bona fe.

Tot granulat que no vagi envasat, o no se serveixi amb els aparells exclusius del laboratori del SIDRAL TEIXIDÓ son productes similars que el públic deu rebutjar per il·legítims.

Aparells i Discs PATHÉ

MAGATZEMS GIBERT

Sha nrebut nous discs dels célebres artistes
TITTA RUFO, BASSI i CARUSSO

Placa Constitució, 1
(Al costat de la casa Bofill)

REUS

Els progrésos que la ÓPTICA ha experimentat des de fa mig segle, ha demostrat que avui és indispensable en tots els ordres baix tots els aspectes: Amb l'auxili d'uns lentes o gafas ben escollits, són milers les persones que practiquen l'hermos sentit de la vista, en completa normalitat.

No's deuen comprar els lentes com un genero qualsevol, no basta escollir cristalls rutinariament i sense raons científiques. Quantes personnes han malgastat sa vista, perjudicant-la en alt grau per no tindre en compte aquests prudents consells!! Sols un examen a conciencia pot donar per resultat trobar uns lentes perfectes, ja que moltes vegades no tenen el mateix grau de refracció els dos ulls.

En conseqüència, aquesta CASA se'n perdonar mitjà ha instal·lat en son propi establiment una completa SECCIÓ D'ÓPTICA que li permet assegurar a la distingida clientela, una extraordinaria exactitud en els cristalls prescrits pels senyors Oculistes, amb lo qual, creu prestar un bon servei i al mateix temps omplinar un buit fa temps notat en aquesta ciutat.

S'expendeix el verdader cristall de roca del Brasil i es garantitza sa autenticitat per mitjà d'aparells especials. Cristalls de totes classes, montures d'or, xapat, niquel i ser.

S'e fan ademés, tota classe de compostures pertenents a dit ram.

JOSEP PUJOL. - Cirurgiá

Especialista en la curació de les hernies (trencats) amb 30 anys de pràctica entre la casa Clavell, de Barcelona, i el meu establiment de Reus

NOTA.—No equivocar aquest antic i creditat establiment «LA CRUZ ROJA», dirigit per persona competent i amb títol professional, amb altre d'igual article que hi ha en el mateix carrer, que amb el fi de despistar a la meva clientela i per a millor profitar-se del crèdit que gaudeix cosa meva, s'ha establert prop de la mateixa.

“LA CRUZ ROJA” (CASA FUNDA DA EN 1896) MONTEROL, 16 (Al costat del fabricant de gorres P. Isidre Pons)

Dr. S. GIL VERNET

METGE CIRURGIÀ DE L'HOSPITAL DE STA. CREU. EX PREPARADOR ANATÒMIC PER OPOSICIÓ DE LA FACULTAT DE MEDICINA

CIRURGIA :: MÀTRIU :: VIES URINARIES

ESPECIALITAT EN LA CURACIÓ DE LES HERNIES

Consulta de 6 a 9

BARCELONA. Carrer Nou de Sant Francesc, 5, pral. - BARCELONA

CONSULTORI MÉDIC-OPERATORI

El metge don Jaume Fuster, especialista en enfermetats cròniques, ha traslladat an aquesta ciutat, carrer de Llovera, 29-1. "i", son consultori de Valencia; Especialista en enfermetats cròniques, ja es manifestin aquestes en el cap, orellas, com sordura, ulls, gorja i pit, catarros de l'estómac, herpes i reuma, enfermetats de l'orina, nervioses, curació radical d'enfermetats secretes, venèrees i sifilitiques, aplicació del 606, tractament especial per a tota classe de tumors anc que siguin malignes.

HORES DE CONSULTA: De 10 a 13 i de 16 a 20.

BALNEARI “SANTA MARINA”

Situat a Pratdip (Tarragona)

Inauqurat el primer de juliol

La millor aigua per a la curació radical de les afecions nervioses, de l'estómac, fetge i ronyons. De resultats positius en les anemias i vícies de la sang.

Nou i magnific BALNEARI d'aigües puríssimes de gran radiactivitat (104 Volts-hora-litre).

Voltat d'ombrívols boscos, a 400 m, sobre el nivell del mar, a la muntanya, a una encontraada de PRATDIP.

Habitacions amb aigua i llum elèctrica. N'hi ha també d'altres, molt còmodes, a preus més econòmics.

Missa diaria en el mateix Santuari

Viatge per ferrocarril fins a Reus i des d'allí a BALNEARI en confortables automòbils de l'Establiment.

Per a informes i condicions, a l'Administració:

Ronda de la Universitat, 15, pral., 2^a. Barcelona

Anàlisi químic i examen bacteriològic de l'Aigua de SANTA MARINA

Caràcters físic-químics
Sulfat aluminic 0.00050 >>
Sulfat càlcic 0.01561 >>
Acid silicic 0.01534 >>

SUMA DE SUBSTANCES 0.35326 >>

Indicis de potassi i matèria orgànica: aquesta equival a 0.41 mols d'oxigen per litre.

Examen bacteriològic

L'aigua de Santa Marina conté 13 gèrmens aeròbics per c. c. La investigació de espècies aneròbics, així com del B. Coli i del B. Eberth, ha donat resultat negatiu. Segons aquests caràcters, den classificar-se entre les MOLT PURES.

Barcelona 15 de maig de 1917.

Dr. A. Miquel Baltà i Bolla.

“La Mundial”

Casa de viatgers i hospedatges de F. MESTRES

Carrer Hospital, 123 i 125, 1.ª-BARCELONA

Reusences, alerta!

Al passar per Barcelona sols en LA MUNDIAL trobareu boniques i elegants habitacions amb tot el confort modern com així mateix en hospedatges econòmics. Casa recent construïda amb balcó al carrer en totes les habitacions.

Economia veritat i bona alimentació.

Servei esmeradissim. Especial per a famílies, estudiants i soldats de quota

Hospedatge des de quatre pessetes diaries

VISITEU AQUESTA CASA I QUEDAREU CONVENUTS

LA MUNDIAL - Carrer Hospital, 123 i 125, primer - Barcelona